

La fúria esperada

En el complicat mapa de les nacionalitats soviètiques, Geòrgia és una de les zones on la revolta nacionalista podia prendre amb més facilitat. En l'origen de la protesta hi ha la pretensió abkhàzia de constituir-se en república autònoma federada a nivell de l'URSS.

Vicent Partal

Geòrgia, la pàtria de Stalin, és un petit país molt complicat. Són cinc milions d'habitants. Tenen quatre unitats administratives: la república de Geòrgia i, al seu interior, les repúbliques autònomes d'Abkhàzia i Adzhària, més la regió autònoma dels ossets del sud. I per acabar-ho de rematar, tenen un mínim de vuit nacionalitats distintes: hi ha els georgians, els abkhazians, els adzhaks, hi ha molts armenis, hi ha àzeris, hi ha meskhets, hi ha grecs i hi ha jueus. Una barreja considerable que és evident pels carrers de Tbilissi, una ciutat avui capital de Geòrgia, però que fa temps ho va ser d'Armènia. Per si calia més, el país fa frontera, a la vegada, amb Armènia i l'Azerbaitjan, i amb Turquia. No cal explicar gaire més per a entendre que Geòrgia, en el complicat mapa de les nacionalitats soviètiques, era una de les zones, en principi, que amb més facilitat podia explotar.

I finalment ho ha fet. Una vintena de morts i centenars de detinguts i ferits és el balanç provisional dels incidents que la sacsegen des de fa deu dies.

En el seu origen hi ha hagut la protesta per la pretensió abkhàzia de deixar de ser una república autònoma (dins Geòrgia) i passar a ser una república federada a nivell de l'URSS. Per als georgians —que són la majoria dels habitants d'Abkhàzia— aquesta pretensió significava anar massa lluny. Els georgians creuen que els abkhazians són una espècie de quinta columna russa introduïda en el seu país. Els abkhazians són musulmans i, normalment, no parlen el georgià, sinó el rus, com a segona llengua. Els georgians, cristians i fortament zelosos del seu idioma, no ho han vist mai clar, això. Tampoc ara.

El conflicte entre abkhazians i georgians no és nou. A començaments de la dècada dels vuitanta ja hi va haver enfrontaments entre les dues comunitats. Com també hi ha hagut enfrontaments entre georgians i meskhets —una comunitat musulmana turcoïde— i entre georgians i àzeris. El con-

El conflicte entre georgians i abkhazians ha provocat a Geòrgia l'esclat nacionalista.

flikt amb els abkhazians ha portat, però, una còrrua política important: les manifestacions a Tbilissi en favor de la independència georgiana.

Aquestes manifestacions han estat massives i han demostrat la força de la reivindicació nacional georgiana, que semblava alentida. Però, sobretot, aquestes manifestacions han permès una repressió salvatge de la policia soviètica, del KGB, que podria ser una de les claus per a entendre la setmana viscuda a Geòrgia.

Tot indica que aquesta repressió ha estat brutal. I ha passat mentre Gorbtxov viatjava per Cuba i Londres. La televisió soviètica, des de l'omnipotent *Vremia*, ha acusat el KGB local de reprimir en excés les manifestacions. Així les coses, s'ha començat a parlar de provocació estudiada, contra la *perestroika*, per part de l'únic poder fàctic que no podria no estar disposat a acaotar la nova situació.

A la Unió Soviètica els militars han donat proves fins ara, ¡mai se sap!, de no tenir la més mínima tendència al colpisme. Acataren la invasió de l'Afganistan (pressionada, precisament, des del KGB), i acaten les fortes crítiques indirectes que representa acusar les despeses militars de ser les causants del mal estat de l'economia soviètica. La policia normal tampoc ha posat inconvenients a la reforma. Només queda el KGB.

Però que la repressió haja estat o no una provocació no significa res més que un factor afegit a la revolta. Perquè en el fons, el que importa d'aquesta setmana és que Geòrgia ha sumat la seua flama al foc que crema en el Caucas. I Gorbtxov (que en el seu famós llibre *Perestroika* no parla dels nacionalismes) ha hagut de dir que és l'hora de buscar solucions polítiques als problemes nacionals, que li han esclatat una mica per tot. □